

การรับจ้างและการว่าจ้างทำวิทยานิพนธ์ :

การละเมิดกฎหมายอย่างร้ายแรงที่มีทั้งโทษปรับและจำคุกหรือทั้งจำทั้งปรับ

**HIRING AND PROVIDING OF SERVICES FOR COMPLETING
A DISSERTATION: A SERIOUS MISCONDUCT WITH HEAVY PENALTY
OF FINE OR IMPRISONMENT OR BOTH**

จำเนียร จวงตรากุล^{1*}, กัญจนวลัย นนทแก้ว แพร์², วุฒิพล สกลเกียรติ³, วอนชนก ไชยสุนทร⁴

Jamnean Joungtrakul^{1*}, Kanvalai Nontakaew Ferry², Wuthipon Sakonkiat³, Wornchanok Chaiyasoonthorn⁴

^{1*}ศาสตราจารย์ ดร. กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 46000 ประเทศไทย

^{1*}Professor Dr., Board of Trustees, Kalasin University, Kalasin Province, Thailand

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี 20131 ประเทศไทย

²Assistant Professor Dr., Faculty of Management and Tourism, Burapha University, Chonburi Province, 20131, Thailand

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร 10241 ประเทศไทย

³Assistant Professor Dr., Faculty of Human Resource Development, Ramkhamhaeng University, Bangkok, 10241, Thailand

⁴รองศาสตราจารย์ ดร. คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10521 ประเทศไทย

⁴Associate Professor Dr., Faculty of Business Administration, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, Bangkok, 10521, Thailand

E-mail address (Corresponding author) : *professordrj@gmail.com (Author) : kanvalai_non@hotmail.com;
woodyhrd@hotmail.com; wornchanok.ch@kmitl.ac.th

รับบทความ : 1 กรกฎาคม 2564 / ปรับแก้ไข : 8 กันยายน 2564 / ตอรับบทความ : 13 กันยายน 2564

Received : 1 July 2021 / Revised : 8 September 2021 / Accepted : 13 September 2021

DOI :

ABSTRACT

One of the most important conditions for the award of a doctoral degree is that the student must successfully complete the dissertation and pass the oral examination conducted by the examination committee. In completing a dissertation, the student must do it by herself/himself under the supervision of the dissertation advisor. However, it was found that there are a lot of advertisements openly via various types of media, especially on social media for providing the service of completing a dissertation. This type of service is illegal, as it violates a newly enacted law that was being enforced in 2019. This law carries with it strong civil and criminal penalties, including fines or imprisonment or both. This paper aims to provide data and information and create more awareness about this new law and the penalty imposed upon the wrongdoer in Thai academic society. The scope of the content of the paper includes: 1) Introduction to the significance and the essence of the problem; 2) The processes of completing a doctoral degree; 3) The relationship between the doctoral processes and the dissertation; 4) Providing and hiring a service for completing a dissertation; 5) Law and penalty for providing and hiring a service for completing a dissertation; 6) Conclusions and recommendations.

Keywords: Research, Doctoral study, Dissertation, Hire of services, Legal penalty

บทคัดย่อ

เงื่อนไขสำคัญยิ่งประการหนึ่งในการสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกคือการทำวิทยานิพนธ์ได้สำเร็จ และผ่านการสอบปกป้องวิทยานิพนธ์โดยคณะกรรมการ ทั้งนี้การทำวิทยานิพนธ์นักศึกษาต้องดำเนินการจัดทำด้วยตนเอง ตั้งแต่ต้นจนจบตามกระบวนการวิจัย โดยอยู่ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษา อย่างไรก็ตามได้ปรากฏอย่างชัดเจนว่ามีการโฆษณารับจ้างทำวิทยานิพนธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะสื่อสังคมออนไลน์ ทั้งนี้การรับจ้างและการว่าจ้างทำวิทยานิพนธ์เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายซึ่งมีโทษร้ายแรงทั้งทางแพ่งและทางอาญา กล่าวคือมีโทษปรับหรือจำคุกหรือทั้งจำทั้งปรับ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะนำเสนอประเด็นการรับจ้างและว่าจ้างทำวิทยานิพนธ์ อันเป็นการกระทำผิดกฎหมายฉบับใหม่ที่ออกมาในปี 2562 ซึ่งมีโทษอย่างร้ายแรง เพื่อเผยแพร่แก่ชุมชนวิชาการได้รับทราบให้กว้างขวางมากขึ้นสาระสำคัญของบทความนี้ประกอบด้วย 1) บทนำ เพื่อแนะนำความสำคัญของปัญหาและสาระสำคัญของบทความ 2) การจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาเอก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนการสอนระดับปริญญาเอกกับวิทยานิพนธ์ 4) การรับจ้างและการว่าจ้างทำวิทยานิพนธ์ 5) กฎหมายและบทกำหนดโทษการรับจ้างและการว่าจ้างทำวิทยานิพนธ์ และ 6) สรุปและเสนอแนะ

คำสำคัญ : การวิจัย, การศึกษาระดับปริญญาเอก, วิทยานิพนธ์, กฎหมายเกี่ยวกับการว่าจ้างและรับจ้างทำวิทยานิพนธ์, โทษตามกฎหมายเกี่ยวกับการว่าจ้างและรับจ้างทำวิทยานิพนธ์

บทนำ

ข้อกำหนดหรือเงื่อนไขที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งในการที่จะสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกได้ คือนักศึกษาจะต้องทำวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ด้วยตนเองภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาตั้งแต่ต้นจนจบครบกระบวนการแล้วนำเสนอรายงานผลการวิจัยต่อคณะกรรมการเป็นการสอบปากเปล่า (Oral examination) และผ่านการสอบปากเปล่ากับคณะกรรมการ นอกจากนั้น ยังจะต้องนำรายงานผลการวิจัยมาจัดทำเป็นบทความการวิจัยเพื่อนำเสนอในการประชุมวิชาการหรือตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่มีผู้ทรงคุณวุฒิ (Peers/referees) ทำหน้าที่อ่านเพื่อคัดกรองบทความก่อนอนุญาตให้นำเสนอหรือตีพิมพ์ ทั้งนี้ขึ้นกับข้อกำหนดของแต่ละหลักสูตร สาขาวิชา คณะ และแต่ละมหาวิทยาลัย ซึ่งมีข้อกำหนดที่แตกต่างกันไป อย่างไรก็ตาม มีหลักฐานปรากฏอย่างชัดเจนว่านักวิจัยจำนวนหนึ่งรับจ้างทำการวิจัยเพื่อทำการค้นคว้าอิสระและวิทยานิพนธ์ รวมทั้งวิทยานิพนธ์ โดยมีการโฆษณาอย่างเปิดเผยและชัดเจนผ่านอินเทอร์เน็ตหรือสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ หลหลายรูปแบบ จากการสำรวจการโฆษณาผ่านกูเกิล (Google) โดยใช้คำสำหรับค้นหาว่า “รับจ้างทำวิทยานิพนธ์” พบว่ามีการโฆษณารับจ้างทำวิจัยและวิทยานิพนธ์รวมทั้งวิทยานิพนธ์จำนวนมาก การรับจ้างทำการวิจัยเพื่อจัดทำเป็นการค้นคว้าอิสระ วิทยานิพนธ์ และวิทยานิพนธ์เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายที่มีโทษทั้งทางแพ่งและทางอาญา กล่าวคือมีทั้งโทษปรับหรือจำคุก หรือทั้งจำทั้งปรับ

เนื่องจากการศึกษาระดับปริญญาเอกมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างนักวิจัยเป็นหลัก หากมีการว่าจ้างให้ผู้อื่นทำวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์แล้ว อาจจะทำให้เกิดความเสียหายอย่างใหญ่หลวงแก่ส่วนรวม เพราะประเทศไทยจะมีวิทยุบัณฑิตที่ไม่มีความรู้ความสามารถในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศอย่างเพียงพอตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนั้นบทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาเอกและการทำวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์เป็นหลัก รวมทั้งนำเสนอบทบัญญัติของกฎหมายและโทษตามกฎหมายเกี่ยวกับการรับจ้างและการว่าจ้างทำการวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์

การจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาเอก

ความเป็นมาของการศึกษาระดับปริญญาเอก

การศึกษาระดับปริญญาเอกเริ่มต้นในศตวรรษที่ 9 ในการศึกษาโลกของมุสลิม (Hall, 2019, online) ทั้งนี้เนื่องจากมีข้อกำหนดให้ผู้ที่จะสอนกฎหมายและให้ความเห็นทางกฎหมายอิสลามได้ ต้องสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก (Joungtrakul et al., 2019, online) ต่อมาได้ขยายเข้าไปสู่มหาวิทยาลัยในยุโรป ในยุคเริ่มต้นได้มีการเรียนการสอนในวิชาชีพด้านกฎหมาย การแพทย์และเทววิทยา ต่อมาได้มีการกำหนดให้ปริญญาเอกสาขาอื่น โดยใช้ชื่อคุณวุฒิปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Doctor of philosophy : Ph.D.) การประสาทปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตครั้งแรก

มีขึ้นที่นครปารีสในปี ค.ศ. 1150 และได้รับการยอมรับว่าเป็นการศึกษาระดับสูงสุดในตอนต้นของทศวรรษที่ 1800 (Hall, 2019, online) การศึกษาปริญญาเอกที่เป็นรูปแบบที่แพร่หลายในปัจจุบันคือมีการเรียนในรายวิชาและการทำวิจัยเพื่อทำดุษฎีนิพนธ์เริ่มขึ้นที่ Friedrich Wilhelm University ในนครเบอร์ลิน ประเทศเยอรมัน ต่อมาได้ขยายเข้าไปในสหรัฐอเมริกาโดย Yale University เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกในสหรัฐอเมริกาที่เปิดสอนและประสาทปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตในปี 1861 ต่อมาได้ขยายไปสู่ประเทศแคนาดาในปี 1900 และในปี 1917 อังกฤษได้นำมาใช้แทนวุฒิ D.Phil. และวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาอื่น ๆ ด้วย (Hall, 2019, online) ในสหรัฐอเมริกา ระหว่างปี 1920-1999 มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกจำนวน 1.3 ล้านคน สำหรับในประเทศไทย ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกคนแรกของประเทศไทยคือ ดร. ชู เปรียญ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก (Doctor of philosophy) สาขาวิชาการศึกษา จากมหาวิทยาลัยในประเทศเยอรมัน แล้วกลับมารับราชการในกรมศึกษาธิการตามที่หนังสือพิมพ์สยามไมตรีรายสัปดาห์ ฉบับวันอังคารที่ 14 ธันวาคม ร.ศ. 116 (Soipetkasem, 2004, online) คือเมื่อปี พ.ศ. 2440 ตรงกับรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ในปีพ.ศ. 2563 ตามการศึกษาของวิทยา เจียรพันธ์, สมศักดิ์ วงศ์ปัญญาถาวร และอภิชัย พันธเสน (Jiaraphan, Wongpanyathaworn, & Pantasen, 2020, p. 3) พบว่า ในช่วงปีการศึกษา 2549-2557 มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกจำนวน 13,785 คน และได้ทำการพยากรณ์ความต้องการกำลังคนที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอกจากในประเทศระหว่างปี 2558-2567 มีจำนวน 27,408 คน (Jiaraphan, Wongpanyathaworn, & Pantasen, 2020, p. 7) จากข้อมูลดังกล่าวนี้ประเทศไทยยังต้องการกำลังคนระดับปริญญาเอกอยู่อีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งสถาบันการศึกษา ยังต้องทำการผลิตดุษฎีบัณฑิตที่มีคุณภาพออกไปปรับใช้สังคมต่อเนื่องไป

ประเภทของแผนการศึกษาปริญญาเอก

ปริญญาเอกแบ่งออกได้เป็นหลายแบบ ซึ่งในบทความนี้จะนำเสนอโดยการแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม (Walden University, 2021, online; Soipetkasem, 2015, pp. 99-100) ดังต่อไปนี้คือ 1) แผนวิชาการ (Academic program) การเรียนแผนวิชาการ เป็นการเรียนการสอนที่เน้นสายวิชาการคือการทำวิจัยเพื่อทำดุษฎีนิพนธ์อย่างเดียว ตามปกติแล้วจะไม่มีการเรียนรายวิชา (Coursework) แต่อาจมีการเรียนเพิ่มเติมเฉพาะส่วนที่ขาด ซึ่งอาจไปเรียนร่วมกับระดับปริญญาโท หรือระดับปริญญาเอกแผนวิชาชีพที่จำเป็นต้องเรียนรายวิชาเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อทำการวิจัยและทำดุษฎีนิพนธ์ การรับเข้าเรียนตามแผนนี้รับผู้ที่ต้องการยกระดับความรู้ความสามารถในการวิจัย จึงรับผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางการวิจัยอยู่ในระดับหนึ่งมาก่อน เพื่อต่อยอดความรู้ความสามารถทางการวิจัยให้เป็นขั้นสูงสุด การรับสมัครจะพิจารณาจากข้อเสนอโครงการวิจัยที่จะทำดุษฎีนิพนธ์เป็นหลักกว่ามีความเหมาะสมและเป็นไปได้ อีกทั้งยังพิจารณาว่ามีอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถตรงและพร้อมที่จะควบคุมดูแลการทำดุษฎีนิพนธ์ ตั้งแต่ต้นจนจบได้ นอกจากนี้จะต้องสอบผ่านการทดสอบภาษาอังกฤษตามที่กำหนดไว้ และ 2) แผนวิชาชีพ (Professional program) เป็นการเรียนการสอนที่เน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่บัณฑิตนักศึกษามีความรู้ความสามารถในการทำวิจัยอย่างเต็มที่ ก่อนที่จะลงสู่ภาคสนามทำการวิจัยเพื่อทำดุษฎีนิพนธ์ การเรียนตามแผนนี้รับจากผู้ที่ทำงานทางด้านนั้น ๆ โดยมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 7 ปี พร้อมทั้งมีคุณสมบัติอื่นตามที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ ต้องสอบผ่านการทดสอบภาษาอังกฤษตามมาตรฐานที่กำหนดด้วย ข้อแตกต่างสำคัญคือแผนวิชาการเน้นวิชาการโดยการวิจัยจะเป็นแบบวิชาการ ส่วนแผนวิชาชีพเน้นการวิจัยประยุกต์เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (University of California Berkley, 2021, online) ข้อแตกต่างอีกประการหนึ่งระหว่างผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามแผนการศึกษาแบบวิชาการกับแบบวิชาชีพก็คือ ผู้สำเร็จการศึกษาตามแผนวิชาการจะได้รับคุณวุฒิปริญญาเอกเป็นปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Doctor

of philosophy : Ph.D.) ส่วนผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามแผนวิชาชีพจะได้รับคุณวุฒิปริญญาเอกเป็นดุษฎีบัณฑิตตามสาขาวิชาชีพ เช่น ดุษฎีบัณฑิตสาขาการบริหารธุรกิจ (Doctor of business administration : DBA) เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ในประเทศไทยมิได้แบ่งให้เห็นอย่างชัดเจน ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 พบว่าแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 แบบ เน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง (Government Gazette, 2015, online) ทั้งนี้จึงขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของสถาบันการศึกษาว่าจะเลือกใช้คุณวุฒิต่างไร จึงไม่สามารถแยกประเภทของดุษฎีบัณฑิตตามที่ปฏิบัติกันอยู่โดยทั่วไปได้

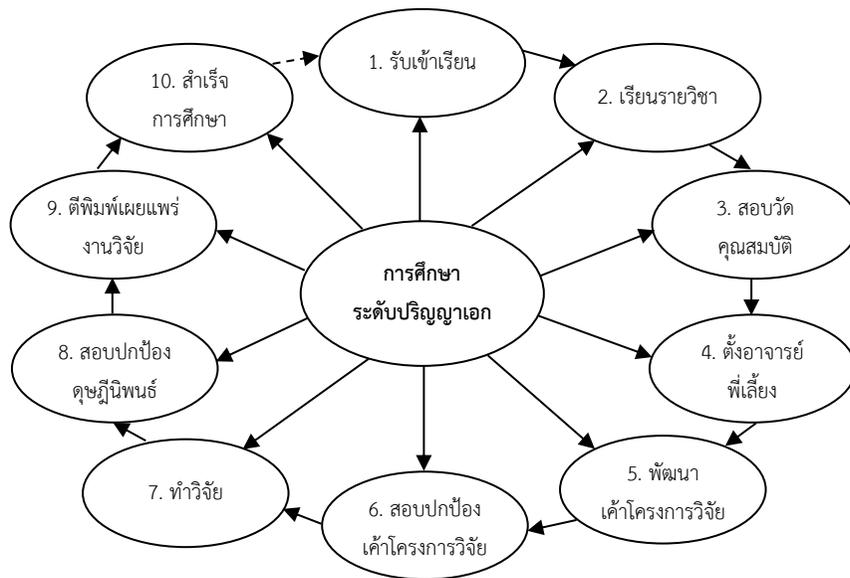
รูปแบบของการจัดการเรียนการสอนปริญญาเอก

รูปแบบของการจัดการเรียนการสอนปริญญาเอก แบ่งออกได้เป็นหลายแบบ เช่น Park (2007, p. 33) แบ่งออกเป็น 5 แบบ แต่ในบทความนี้จะแบ่งออกเป็น 7 แบบ (Joungtrakul et al., 2019, online) โดยจะรวม 5 แบบตามที่ Park จัดแบ่งไว้ด้วย ดังต่อไปนี้ 1) แบบดั้งเดิม (Traditional Ph.D.) รูปแบบการเรียนการสอนเป็นไปตามแบบวิชาการ 2) แบบวิชาชีพ (Professional doctorate) รูปแบบการเรียนการสอนเป็นไปตามแบบวิชาชีพ 3) แบบตีพิมพ์ (Ph.D. by publication) รูปแบบการเรียนเป็นการทำวิจัยแล้วนำผลการวิจัยส่งไปตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการที่มีผู้ทรงคุณวุฒิ (Peers/referees) อ่านคัดกรองก่อนการตีพิมพ์ เมื่อตีพิมพ์จนครบตามเนื้อหาของโครงการวิจัยแล้วจึงนำผลการวิจัยที่ตีพิมพ์นั้นมาแนบกับรายงานวิจัยหลัก นำเสนอเป็นดุษฎีนิพนธ์เพื่อสอบปากเปล่าหรือสอบปกป้องตามกระบวนการเรียนการสอนจนครบถ้วน 4) แบบแนวทางใหม่ (New route Ph.D.) รูปแบบการเรียนการสอนเป็นแบบที่มีลักษณะการเรียนการสอนการสอบ มีการฝึกอบรมโครงการวิจัย การพัฒนาบุคคลและวิชาชีพ รูปแบบนี้ในครั้งแรกจัดเป็นโครงการพัฒนาบุคลากรให้แก่นักศึกษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยในอังกฤษเมื่อปี ค.ศ. 2000 และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการในเวลาต่อมา 5) แบบใช้การปฏิบัติงานเป็นฐาน (Work-based or Practice-based doctorate) รูปแบบการเรียนการสอนเป็นการใช้การปฏิบัติงานหรือเน้นที่การปฏิบัติจริงเป็นฐาน เช่น ด้านศิลปะ ดนตรี หรือการแสดง เป็นต้น ซึ่งต้องมีรายงานหรือการเขียนเป็นดุษฎีนิพนธ์ประกอบด้วย 6) แบบการสอน (Taught doctorate) รูปแบบการเรียนการสอน เป็นแบบที่ใช้กันมากในสหรัฐอเมริกา มีการเรียนการสอนรายวิชาจำนวนมากและมีส่วนคล้ายคลึงกับแบบแนวทางใหม่ตามที่กล่าวข้างต้น 7) แบบออนไลน์ (Online doctorate) เป็นรูปแบบใหม่ที่ใช้การเรียนการสอนแบบทางไกล การเรียนการสอนแบบนี้เริ่มได้รับการยอมรับมากขึ้น ซึ่งในช่วงเริ่มต้นผู้ที่จบตามแผนการเรียนแบบนี้ยังไม่ได้รับการยอมรับและในบางประเทศไม่สามารถทำงานเป็นอาจารย์สอนได้ อย่างไรก็ตาม แบบตีพิมพ์ มักจะไม่เป็นที่คุ้นเคยกันในประเทศไทย เนื่องจากไม่มีการแบ่งรูปแบบของการศึกษาออกอย่างชัดเจน ส่วนใหญ่จะใช้วิธีการศึกษารายวิชาและทำดุษฎีนิพนธ์ตามแบบที่ใช้ในสหรัฐอเมริกา (Robinson & Kanowski, 2008, pp. 1-20)

ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาระดับปริญญาเอกกับดุษฎีนิพนธ์

กระบวนการศึกษาระดับปริญญาเอก

กระบวนการศึกษาระดับปริญญาเอกมีส่วนสำคัญต่อการศึกษาระดับปริญญาเอกเป็นอย่างมาก เพราะหากกระบวนการดำเนินการไม่ชัดเจน ผู้ศึกษา รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่เข้าใจหรือไม่สามารถปฏิบัติตามได้ย่อมมีผลในเชิงลบต่อนักศึกษาและการสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกได้ จำเนียร จวงตระกูล และคณะ (Joungtrakul et al., 2019, online) ได้นำเสนอกระบวนการศึกษาระดับปริญญาเอกไว้ 10 ประการ ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กระบวนการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาเอกโดยทั่วไป
ที่มา : Joungtrakul et al.,2019, online.

จากภาพที่ 1 แสดงให้เห็นถึงการจัดการเรียนการสอนปริญญาเอกว่าส่วนสำคัญที่สุดอยู่ที่การวิจัยเพื่อทำดุษฎีนิพนธ์ โดยพิจารณาได้จากขั้นตอน 10 ประการข้างต้น เกินกว่าครึ่งหนึ่งเป็นการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเพื่อทำดุษฎีนิพนธ์

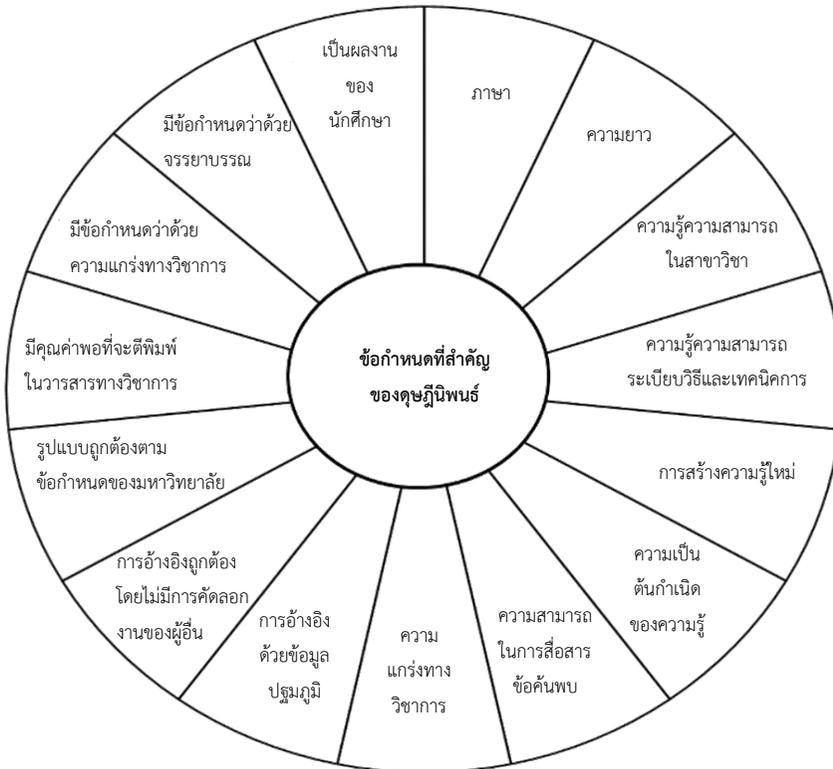
ความสัมพันธ์ระหว่างดุษฎีนิพนธ์กับการศึกษาระดับปริญญาเอก

ในการเรียนปริญญาเอก ดุษฎีนิพนธ์ถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่สุดไม่ว่านักศึกษาจะเลือกเรียนแบบใดก็ตาม ทั้งนี้เนื่องจากวัตถุประสงค์หลักของการจัดการเรียนการสอนคือการสร้างนักวิจัยมืออาชีพออกไปทำวิจัยและเพื่อไปสอนและพัฒนาการวิจัย ดุษฎีนิพนธ์จึงเป็นส่วนสำคัญยิ่งเพราะถือว่าเป็นด่านสุดท้ายของการศึกษาระดับปริญญาเอก การทำดุษฎีนิพนธ์ถือเป็นการฝึกหัดทำวิจัยโดยการลงมือปฏิบัติจริงด้วยตัวนักศึกษาเอง เพื่อสร้างความรู้ ประสบการณ์หรือทักษะในการทำวิจัย นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาหรือไม่ขึ้นอยู่กับการทำดุษฎีนิพนธ์สำเร็จ และผ่านการสอบปกป้องดุษฎีนิพนธ์ของตน แม้ว่าจะมีส่วนที่ต้องดำเนินการอีกหลายส่วนก็ตาม เช่น การเรียนรายวิชา แม้ว่านักศึกษาจะเรียนรายวิชาได้คะแนน เกรด A ทุกวิชา หากไม่สามารถทำวิจัยเพื่อดุษฎีนิพนธ์ได้สำเร็จ นักศึกษาก็อาจไม่สำเร็จการศึกษาได้ แม้จะมีข้อกำหนดให้มีการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารวิชาการที่มีผู้ทรงคุณวุฒิ คัดกรองบทความก่อนการตีพิมพ์ก็ตาม หากนักศึกษาไม่สามารถทำดุษฎีนิพนธ์ได้สำเร็จก็ไม่มีการงานวิจัยที่จะนำไปทำบทความเพื่อตีพิมพ์ได้ ดุษฎีนิพนธ์จึงถือว่าเป็นผลผลิตสุดท้ายของการศึกษาระดับปริญญาเอก

คุณลักษณะสำคัญของงานวิจัยที่ถือว่าเป็นดุษฎีนิพนธ์ได้

ปริญญาเอกจัดว่าเป็นปริญญาในระดับสูงสุด ผู้ที่จบปริญญาเอกถือว่าเป็นผู้ที่มีความรู้สูงสุดในสาขาที่ศึกษานอกจากนี้การศึกษาปริญญาเอกเป็นการศึกษาเพื่อสร้างความรู้ใหม่ที่ยังไม่เคยมีผู้ใดค้นพบมาก่อน เป็นต้นดาร์รับ (Originality) ของความรู้ นั้น หลักเกณฑ์ที่จะกำหนดว่าความรู้นั้นเป็นต้นดาร์รับนั้น (Phillips & Pugh, 1994, p. 62) มีการกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ 9 ประการ กล่าวคือ 1) เป็นการดำเนินงานเชิงประจักษ์ที่ยังไม่มีผู้ใดทำมาก่อน 2) เป็นงานที่ทำการสังเคราะห์ที่ยังไม่เคยมีผู้ใดทำมาก่อน 3) เป็นงานที่ใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้วแต่นำมาทำการตีความใหม่ 4) เป็นงานที่นำงานที่ทำในประเทศอื่นมาทำการทดลองในประเทศ 5) เป็นงานที่นำเทคนิคเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง

มาใช้ในสาขาวิชาใหม่ 6) เป็นงานที่นำข้อมูลพยานหลักฐาน (New evidence) มาดำเนินการที่ส่งผลกระทบต่อประเด็นที่เป็นของเก่า 7) เป็นงานที่ดำเนินการข้ามสาขาวิชา (Cross-disciplinary) และใช้ระเบียบวิธีการวิจัยอย่างใหม่หลายอย่าง 8) เป็นงานที่ดำเนินการที่ไม่มีผู้ใดในสาขาวิชานั้นทำมาก่อน และ 9) เป็นงานที่เพิ่มความรู้ในลักษณะที่ไม่เคยมีผู้ใดทำมาก่อน ดังนั้นการวิจัยเพื่อทำดัชนีพันธกิจจึงมีระดับของความยากและความซับซ้อนที่เข้มข้นมากกว่าการวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโท ทั้งในด้านเนื้อหาและด้านระเบียบวิธีการวิจัย ทั้งนี้ จำเนียร จวงตระกูล (Joungtrakul, 2010, pp. 457-473) ได้สรุปรวบรวมข้อกำหนดคุณลักษณะที่สำคัญของดัชนีพันธกิจไว้ 15 ประการ ดังแสดงในภาพ 2

ภาพ 2 ข้อกำหนดสำคัญของดัชนีพันธกิจ
ที่มา : Joungtrakul, 2010, p. 458.

จากภาพ 2 แสดงให้เห็นว่าดัชนีพันธกิจมีข้อกำหนดที่เข้มข้นและซับซ้อนมากกว่าการวิจัยโดยทั่วไป โดยสามารถแสดงได้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ 1) ภาษาที่ใช้ต้องเป็นภาษาวิชาการ ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ มีความชัดเจนและสละสลวย 2) ความยาวในภาษาอังกฤษประมาณ 100,000 คำ หรือประมาณ 300-600 หน้ากระดาษ A4 3) แสดงให้เห็นถึงความรู้ความสามารถทางวิชาชีพในสาขาที่ศึกษา 4) แสดงให้เห็นถึงความรู้ความสามารถด้านระเบียบวิธีวิจัย 5) มีการสร้างความรู้หรือทฤษฎีใหม่ อาจเป็นการค้นพบใหม่ แก้ไขหรือต่อยอด จากทฤษฎีเดิม 6) ความรู้หรือทฤษฎีที่ค้นพบมีความเป็นต้นฉบับหรือต้นกำเนิดของความรู้ 7) แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการสื่อสารข้อค้นพบในดัชนีพันธกิจ 8) แสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็งทางวิชาการของผลการวิจัยในดัชนีพันธกิจ 9) การอ้างอิงต้องใช้แหล่งปฐมภูมิทั้งหมด จะใช้วิธีการอ้างอิงต่อมิได้ 10) การอ้างอิงมีความถูกต้อง โดยไม่มีการคัดลอกงานของผู้อื่นหรือของตนเอง

11) รูปแบบมีความถูกต้องตามแบบของมหาวิทยาลัย 12) ดุษฎีนิพนธ์ มีคุณค่าที่จะตีพิมพ์ทั้งเล่มหรือบางส่วนในวารสารวิชาการที่มีผู้ทรงคุณวุฒิอ่านคัดกรองก่อนอนุมัติให้ตีพิมพ์ 13) มีข้อกำหนดว่าด้วยความแกร่งทางวิชาการและความเชื่อถือได้ของงานวิจัย 14) มีข้อกำหนดว่าด้วยจริยธรรมและจรรยาบรรณของนักวิจัย 15) นักศึกษาต้องดำเนินการด้วยตนเอง โดยมีคำรับรองว่าเป็นงานของนักศึกษาเอง (Joungtrakul, 2010, pp. 457-473) ทั้งนี้ข้อกำหนด 15 ประการ สามารถใช้เป็นแนวทางในการประเมินดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาเอกได้

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาและอัตราการสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก

เนื่องจากการศึกษาระดับปริญญาเอกถือว่าการเรียนเพื่อฝึกหัดทำการวิจัย (Apprenticeship) ซึ่งจะต้องฝึกฝนภายใต้การควบคุมดูแลของหัวหน้า (Supervisor) โดยใช้เวลาในการฝึกหัดเป็นเวลา 7 ปี ระยะเวลาที่ใช้ศึกษาในปัจจุบัน ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก ทั้งนี้ในอังกฤษนักศึกษาปริญญาเอกเพียงร้อยละ 72.9 เท่านั้นที่สามารถสำเร็จการศึกษากายในเวลา 7 ปี จากการศึกษานักศึกษาปริญญาเอกจำนวน 26,076 คน จาก 14 มหาวิทยาลัยในช่วงปี 2006-2017 พบว่าอัตราการสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอกของอังกฤษอยู่ที่ร้อยละ 80.5 ในขณะที่อีกร้อยละ 19.5 ไม่สำเร็จการศึกษาเป็นผู้ที่สอบไม่ผ่านการสอบปกป้องดุษฎีนิพนธ์ร้อยละ 3.3 ส่วนอีกร้อยละ 16.2 เป็นผู้ที่จะทิ้งหรือออกกลางคัน สำหรับผู้ที่สอบปกป้องดุษฎีนิพนธ์ไม่ผ่านหรือดุษฎีนิพนธ์ไม่ได้มาตรฐานระดับปริญญาเอกมหาวิทยาลัยอาจจะปรับลดระดับลงมาเป็นระดับปริญญาโทโดยใช้ชื่อคุณวุฒิว่า “MPhil” แทน (DiscoverPhds, 2021, online) ส่วนในสหรัฐอเมริกา สถิติปี 2017 ระยะเวลาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกใช้เวลา 5.8 ปี ในขณะที่บางสาขา เช่น มนุษยศาสตร์และศิลปะ ใช้เวลา 7.1 ปี ส่วนอัตราการสำเร็จการศึกษาในปี 2008 อัตราการสำเร็จการศึกษาปริญญาเอกคือร้อยละ 56.6 สำหรับผู้ที่ได้ศึกษารายวิชาแล้ว แต่ไม่ได้ทำดุษฎีนิพนธ์จนสำเร็จการศึกษาก็ได้รับการขนานนามว่าเป็นกลุ่ม “ABD” ซึ่งย่อมาจากวลีที่ว่า “All But Dissertation” (Kowarski, 2019, online) เป็นที่น่าสังเกตว่าแม้ในปัจจุบันจะมีเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า ซึ่งสามารถช่วยให้นักศึกษาสืบค้นข้อมูลและสนับสนุนการวิเคราะห์ข้อมูลได้เป็นจำนวนมาก แต่ระยะเวลาในการสำเร็จการศึกษาปริญญาเอกยังไม่ลดลงเท่าที่ควร แม้จะมีการกำหนดระยะเวลาในการศึกษาไว้ 6 ปีก็ตาม (Marche, 2012, online) สำหรับในประเทศไทยนั้น ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 ได้กำหนดให้ผู้สำเร็จปริญญาตรีและเข้าศึกษาปริญญาเอก ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 8 ปีการศึกษา ส่วนผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีและเข้าศึกษาปริญญาเอก ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 6 ปีการศึกษา แต่ก็ยังมีความแตกต่างออกไปกล่าวคือ มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ได้กำหนดเวลาขั้นสูงไว้ คือต้องสำเร็จการศึกษาภายในเวลา 3 ปี แม้จะมีบางมหาวิทยาลัยจะกำหนดไว้ไม่เกิน 6 ปีก็ตาม (Joungtrakul et al., 2019, online) ซึ่งหลายมหาวิทยาลัยพยายามเร่งรัดให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาภายในกำหนดเวลา 3 ปีตามแผนการเรียนที่กำหนดไว้

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จในการศึกษาระดับปริญญาเอก

จากการศึกษาของ Van Rooij, Fokkens-Bruinsma, and Jansen (2019, online) พบว่าปัจจัยด้านอาจารย์ที่ปรึกษาอันประกอบด้วย ความรู้ความสามารถทางวิชาการ บุคลิกลักษณะส่วนตัวและการให้การสนับสนุนแก่นักศึกษา ความสัมพันธ์กับนักศึกษา ความพร้อมที่จะให้คำปรึกษา และความคาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษา ประกอบกับปัจจัยด้านจิตวิทยา คือความพร้อมของนักศึกษาในการทำการวิจัย รวมถึงปัจจัยด้านโครงการวิจัยมีความสำคัญต่อความสำเร็จในการศึกษาปริญญาเอก ในขณะที่ Young et al. (2019, p. 37) พบว่าปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาและการเป็นที่เล็งใจในกระบวนการทำดุษฎีนิพนธ์ มีผลต่อความสำเร็จของการศึกษาระดับปริญญาเอก ส่วน Sverdik et al. (2018, pp. 361-388) แบ่งปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ

ของการศึกษาระดับปริญญาเอกออกเป็น 2 กลุ่ม คือปัจจัยภายนอกกับปัจจัยภายใน โดยปัจจัยภายนอกประกอบด้วย 1) อาจารย์ที่ปรึกษา เช่น บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในกระบวนการศึกษา ความเข้ากันได้ระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ที่ปรึกษา 2) การดำรงชีวิตส่วนตัวและในสังคม 3) โครงสร้างและการสังคมของภาควิชา เช่น ระดับของการสังคม แบบจำลองของความสำเร็จ 4) ปัจจัยด้านการเงิน ส่วนปัจจัยภายในประกอบด้วย 1) แรงจูงใจและแหล่งที่มาของแรงจูงใจ 2) ทักษะการเขียนและกลยุทธ์ด้านกฎระเบียบ 3) การแสดงตนกับงานวิชาการ เช่น ความรู้สึกในคุณค่าของตนเองและความสามารถของตนเอง เป็นต้น Gawusu (2019, online) ได้นำเสนอประสบการณ์ในการศึกษาระดับปริญญาเอกที่ Nanjing University of Science and Technology ในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นข้อเสนอแนะไว้ 6 ประการ ประกอบด้วย 1) ให้ความสำคัญสัมพันธ์กับอาจารย์ที่ปรึกษาไว้อย่างใกล้ชิด 2) หลีกเลี่ยงการเปรียบเทียบตนเองกับผู้อื่น 3) ระลึกเสมอว่าการทำงานแบบ 7 วัน 24 ชั่วโมง ไม่ใช่สิ่งที่ดีเสมอไป 4) ฉลองความล้มเหลวแทนความผิดหวัง 5) เก็บข้อมูลสำรองไว้เสมอ 6) ขอคำปรึกษาจากนักวิชาชีฟตามที่จำเป็น ข้อเสนอแนะ 6 ประการนี้ เป็นข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง เนื่องจากผู้เขียนได้สังเคราะห์มาจากประสบการณ์ของตนเอง นอกจากนี้ยังมีคำเตือน 10 ประการ ที่ทำให้นักศึกษาปริญญาเอกเรียนไม่สำเร็จ ประกอบด้วย 1) มุ่งเน้นการเรียนรายวิชามากเกินไปหรือเน้นให้ได้คะแนนหรือเกรดสูงมากเกินไป 2) เรียนมากเกินไป 3) มุ่งเน้นความสมบูรณ์มากเกินไป 4) ผลัดวันประกันพรุ่งมากเกินไป 5) เป็นตัวตนของตัวเองเร็วเกินไปหรือช้าเกินไป 6) ถือว่าการเรียนปริญญาเอกเป็นการเรียนหรือการทำงาน 7) ไม่ใส่ใจกรรมการดุษฎีนิพนธ์ 8) ตั้งเป้าหมายต่ำเกินไป 9) ตั้งเป้าหมายสูงเกินไป และ 10) พลาดเป้าหมายที่แท้จริง (Mattmigh, n.d., online) คำเตือน 10 ประการนี้มีส่วนที่เป็นจริงและตรงกับสถานการณ์ในการศึกษาปริญญาเอกในประเทศไทยหลายประการ ซึ่งอาจนำไปสู่การว่าจ้างทำดุษฎีนิพนธ์ได้

จากการพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จของการศึกษาระดับปริญญาเอกข้างต้น แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีบทบาทเป็นอย่างมากต่อความสำเร็จของนักศึกษาปริญญาเอก นอกจากนี้โครงสร้างของหลักสูตรและตัวนักศึกษาเอง เป็นปัจจัยสำคัญ อาทิ ความสามารถทางการเขียนและพื้นฐานความรู้และทักษะทางการวิจัยรวมทั้งแรงจูงใจของนักศึกษา หากนักศึกษาไม่สามารถจัดการกับปัจจัยต่าง ๆ ได้อาจจะนำไปสู่ความล้มเหลว โดยเฉพาะการละทิ้งหรือการออกกลางคัน (Attrition/dropout) ได้ซึ่งในสถาบันการศึกษาในอเมริกาเหนือมีอัตราที่สูงถึงประมาณร้อยละ 50 ของผู้เข้าศึกษาระดับปริญญาเอก (Sverdlík et al., 2018, p. 362)

การรับจ้างและการว่าจ้างทำดุษฎีนิพนธ์

การว่าจ้างและการรับจ้างทำการวิจัย โดยทั่วไปเป็นสิ่งที่สามารถกระทำได้ทั้งในหน่วยงานภาครัฐกิจเอกชนและหน่วยงานราชการ จัดเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกติกาตามปกติ เช่น บริษัทเอกชนว่าจ้างให้บริษัทที่ปรึกษาทำการวิจัยทางการตลาด (Marketing research) หรือว่าจ้างให้ทำการศึกษาความเป็นไปได้ทางธุรกิจ (Feasibility study) เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันหน่วยงานราชการ เช่น กระทรวง ทบวง กรม ต่างมีการว่าจ้างให้ทำวิจัยอยู่เสมอ ทั้งนี้เพื่อใช้ประกอบการกำหนดนโยบายหรือเพื่อพิจารณาตัดสินใจดำเนินการเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งผู้รับจ้างทำการวิจัยมีทั้งบริษัทที่ปรึกษาและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ซึ่งก่อนการพิจารณาถึงสาเหตุที่มีการว่าจ้างทำดุษฎีนิพนธ์ เห็นควรให้พิจารณาการจัดการเรียนการสอนปริญญาเอกในประเทศไทยก่อน โดย จำเนียร จวงตระกูล และคณะ (Joungrakul et al., 2019, pp. 1-22) ได้อธิบายรายละเอียดไว้ ซึ่งในที่นี้จะนำเสนอเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการทำดุษฎีนิพนธ์ ที่เชื่อมโยงไปสู่การว่าจ้างทำดุษฎีนิพนธ์ 10 ประการ ประกอบด้วย 1) นักศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการศึกษาในระดับปริญญาเอกคือต้องมุ่งเน้นที่การทำวิจัยได้สำเร็จ 2) มีการเน้นการเรียนการสอนรายวิชามากเกินไป ทำให้นักศึกษาหลงเพลัน

กับความรู้อย่างอื่นที่ไม่จำเป็นจนลืมนื่องการทำวิจัย 3) มีการเรียนการสอนวิชาวิจัยน้อยจนเกินไป เป็นเหตุให้นักศึกษาไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะทำวิจัยได้ 4) อาจารย์ผู้สอนรายวิชาบางรายขาดการเชื่อมโยงการทำวิจัยในรายวิชาที่สอน ทำให้นักศึกษาไม่ได้ฝึกประสบการณ์วิจัยในทุกรายวิชาอย่างเพียงพอ 5) อาจารย์ที่ปรึกษาบางรายขาดความรู้และประสบการณ์ในการวิจัย ทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ที่เป็นความรู้ภายใน (Tacit knowledge) ให้แก่นักศึกษาในการทำวิจัยได้ 6) การกำหนดเวลาในการศึกษาสั้นไปและไม่สะท้อนความเป็นจริงของเวลาที่ใช้ในการศึกษา ระดับปริญญาเอก 7) อาจารย์ที่ปรึกษาบางรายสำเร็จการศึกษาแบบใดก็กำหนดให้นักศึกษาทำแบบนั้น เช่น จบมาโดยทำดุษฎีนิพนธ์ โดยใช้เทคนิคแบบเดลไฟก็กำหนดให้นักศึกษาทำวิจัยแบบเดลไฟด้วย 8) ความรู้และประสบการณ์ในการวิจัยของอาจารย์ที่ปรึกษาบางรายไม่ทันต่อเหตุการณ์ 9) อาจารย์ที่ปรึกษาบางรายเอาดีเอาเปรียบนักศึกษา เช่น ให้ทำงานส่วนตัวโดยไม่มีค่าตอบแทนใด ๆ อ้างว่าให้โอกาสเป็นผู้ช่วยนักวิจัยเป็นเวลานาน ทำให้นักศึกษาเสียเวลา บางกรณีเรียนไม่สำเร็จตามกำหนดหรือไม่สำเร็จการศึกษา และ 10) อาจารย์ที่ปรึกษาบางรายมีทัศนคติที่เป็นลบต่อนักศึกษา เนื่องจากตนเองเคยถูกกระทำจากที่ปรึกษาของตน จึงนำมาแก้แค้นโดยมีการกระทำที่ไม่เหมาะสมกับนักศึกษา

แต่อย่างไรก็ตาม สำหรับการว่าจ้างทำวิจัยเพื่อสำเร็จการศึกษาทุกระดับรวมทั้งการทำดุษฎีนิพนธ์ เพื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกเป็นสิ่งที่ไม่สามารถทำได้ เนื่องจากเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย มีโทษทั้งทางแพ่งและทางอาญา แม้กระนั้นยังมีข้อมูลปรากฏอย่างชัดเจนว่ามีการรับจ้างและว่าจ้างให้ทำวิจัย เพื่อสำเร็จการศึกษารวมทั้งระดับปริญญาเอกด้วย Sibplang (2020, online) ระบุว่าค่าจ้างทำวิจัยสำหรับปริญญาโท มีราคาค่าจ้างว่าจ้างอยู่ระหว่าง 15,990.00-24,950.00 บาท ส่วนปริญญาเอกราคาค่าจ้างว่าจ้างประมาณ 72,950.00 บาท ซึ่งในที่นี่จะนำเสนอรายละเอียดเฉพาะอัตราค่าจ้างทำวิจัยระดับปริญญาเอก ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 อัตราค่าจ้างทำดุษฎีนิพนธ์

บทที่	ราคา
1. บทนำ	13,190.00 บาท
2. แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17,190.00 บาท
3. ระเบียบวิธีการวิจัย	13,190.00 บาท
4. ผลการศึกษา	16,190.00 บาท
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	13,190.00 บาท
รวม	72,950.00 บาท

ที่มา : Sibplang, 2020, online.

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่าราคาว่าจ้างทำงานวิจัยเพื่อทำดุษฎีนิพนธ์มีราคาสูง เนื่องจากมีข้อกำหนดที่สำคัญหลายประการทั้งด้านเนื้อหาและด้านระเบียบวิธีการวิจัย ที่มีความซับซ้อนมากขึ้น อีกทั้งผลการวิจัยต้องสร้างความรู้หรือทฤษฎีใหม่ขึ้นมาอีกด้วย ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

ในส่วนของผู้ว่าจ้างนั้นได้มีผู้ตั้งกระทู้ถามในเว็บไซด์พันทิพย์ว่า “คุณคิดอย่างไรกับการจ้างทำวิทยานิพนธ์เพื่อให้เรียนจบ ...” (Member No.705659, 2013, online) กระทู้ถามนี้มีผู้แสดงความเห็นมากกว่า 20 ราย ซึ่งในจำนวนนี้มีหลายความเห็นที่แสดงว่ามีการว่าจ้างและรับจ้างทำวิทยานิพนธ์และดุษฎีนิพนธ์ บางรายระบุว่าเป็นผู้รับทำและบางรายรับว่าอาจารย์ที่ปรึกษาทำให้ทั้งหมด อีกทั้งยังมีการวิพากษ์วิจารณ์ในเชิงลบจำนวนมากเช่นกัน

สาเหตุการว่าจ้างทำคุษฎีนิพนธ์

สำหรับสาเหตุที่มีการว่าจ้างและรับจ้างทำคุษฎีนิพนธ์ สรุปลงได้ว่ามีสาเหตุจากทั้งนักศึกษา และสถาบันการศึกษา ทั้งนี้สามารถสรุปสาเหตุต่าง ๆ ในแต่ละฝ่ายได้ดังตาราง 2

ตาราง 2 สาเหตุการว่าจ้างทำคุษฎีนิพนธ์

นักศึกษา	สถาบันการศึกษา
1. คุณสมบัติพื้นฐานไม่เพียงพอในการศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกได้ เช่น ระดับคะแนนไม่ถึงเกณฑ์ขั้นต่ำที่จะสามารถเรียนต่อระดับปริญญาเอกได้ เป็นต้น	สถาบันการศึกษาต้องการนักศึกษาเข้าศึกษา จึงลดมาตรฐานคุณสมบัติคุณภาพของนักศึกษาลง จนไม่เพียงพอที่จะเรียนจบปริญญาเอกได้
2. ความสามารถด้านภาษาอังกฤษไม่ถึงเกณฑ์ที่เหมาะสมต่อการศึกษา ในระดับปริญญาเอก จึงไม่สามารถศึกษาค้นคว้างานวิจัยหรือตำรา และเอกสารต่าง ๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษได้	ขาดการเตรียมความพร้อมให้แก่ นักศึกษาอย่างเพียงพอเพื่อขอชดเชย คุณสมบัติที่ขาดไป เช่น การเรียนเพื่อปรับพื้นฐานภาษาอังกฤษ และการวิจัย เป็นต้น
3. ความรู้ความสามารถพื้นฐานในการวิจัยไม่เพียงพอ อันอาจเกิดจาก สมรรถนะของตัวนักศึกษา เช่น จบปริญญาโทโดยไม่ได้ทำวิทยานิพนธ์ จึงอาจมีความรู้และสมรรถนะพื้นฐานทางการวิจัยไม่เพียงพอ เป็นต้น	การออกแบบหลักสูตรไม่ตรงกับวัตถุประสงค์หลักของการเรียนปริญญาเอก คือต้องการผลิตนักวิจัย แต่มีการเรียนวิชาวิจัยน้อย โดยมุ่งสอนรายวิชาอื่นที่ไม่ใช่วิจัยจำนวนมาก เช่น มีการสอนวิจัยเพียง 3-6 หน่วยกิต เป็นต้น
4. ไม่ให้ความสำคัญกับการศึกษาวิชาวิจัยอย่างเต็มที่ ไม่ได้ฝึกฝนการทำวิจัย ในระหว่างการศึกษา จึงขาดความพร้อมในการทำคุษฎีนิพนธ์ของตน	การจัดการเรียนการสอนไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาปริญญาเอก ที่ต้องการผลิตนักวิจัยมืออาชีพ ดังนั้นการเรียนการสอนทุกรายวิชา จึงจำเป็นต้องสอนการวิจัยเป็นสำคัญ
5. ไม่สามารถบริหารเวลาในการศึกษาได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ต้องทำงานควบคู่ไปกับการศึกษา ทำให้ไม่สามารถศึกษาค้นคว้าเพื่อทำการวิจัย ได้อย่างเพียงพอ	อาจารย์ผู้สอนวิชาวิจัยบางรายขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัย จึงไม่สามารถถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ในการวิจัยให้แก่ นักศึกษา ได้อย่างเต็มที่
6. เป็นคนที่มีความมักง่าย ไม่มีใส่ใจในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง คอยพึ่งพิงผู้อื่นหรือเพื่อนร่วมรุ่น ในระหว่างที่เรียนรายวิชาอาจฟังเข้าใจ เพราะอาจจะทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม ในขณะที่เดียวกันอาจไม่เข้าร่วม ในการทำงานเป็นกลุ่ม โดยทำพอให้ผ่านไป เมื่อต้องมาทำด้วยตนเอง จึงไม่สามารถทำได้	อาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาเอกที่สอนในวิชาอื่น ๆ ที่ไม่ใช่วิชาวิจัย บางรายขาดความรู้และประสบการณ์ในการวิจัยจึงไม่สามารถสอดแทรก การวิจัยเข้าไปในการสอนรายวิชาที่ตนสอนได้ ทำให้นักศึกษาไม่ได้รับความรู้และทักษะด้านการวิจัยอย่างเพียงพอ
7. เป็นคนที่มีความเกียจคร้าน ไม่ต้องการลงมือทำคุษฎีนิพนธ์ด้วยตนเอง	อาจารย์ที่ปรึกษาบางรายขาดความรู้และประสบการณ์ในการวิจัย จึงไม่สามารถให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักศึกษาได้อย่างเต็มที่
8. ต้องการมีปริญญาบัตรไว้เพื่อใช้ค่านำหน้าว่า “ดร.” เพื่อใช้อ้างอิงในสังคม เช่น การพิมพ์นามบัตร ซึ่งมีค่านำหน้าชื่อ ว่า “ดร.” โดยเชื่อว่าจะเกิดความน่าเชื่อถือมากขึ้น เป็นต้น	สถาบันการศึกษาบางแห่งมีนโยบาย “จ่ายครบจบแน่” จึงมีการดำเนินงาน ลักษณะที่เป็นบริการในการจัดทำคุษฎีนิพนธ์ โดยอาจารย์ที่ปรึกษา
9. จงใจว่าจ้างทำคุษฎีนิพนธ์โดยตรง ด้วยเหตุผลหลายประการ เช่น มีความร่ำรวยสามารถจ่ายเงินค่าจ้างได้ ต้องการปริญญาบัตรไว้ประดับ บารมีตนเอง โดยไม่ต้องการลงมือทำเอง เป็นต้น	มีสถาบันการศึกษาบางแห่งเปิดขึ้นมาเพื่อมอบปริญญาเอกแก่ผู้ที่มีความต้องการ โดยมีการจัดทำคุษฎีนิพนธ์ไว้สำหรับนักศึกษาเลือก เพียงแต่ชำระเงินครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ก็สามารถจบการศึกษาได้

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นถึงสาเหตุการรับจ้างและการว่าจ้างทำคุษฎีนิพนธ์จากทั้งมิติของนักศึกษา และสถาบันการศึกษา ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในสาระสำคัญที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งหากพิจารณาแล้วจะพบว่าสถาบันการศึกษามีส่วนสำคัญที่ก่อให้เกิดการรับจ้างและว่าจ้างให้ทำคุษฎีนิพนธ์

ผู้รับจ้างและลักษณะการว่าจ้างทำคุษฎีนิพนธ์

ฝ่ายผู้รับจ้างทำคุษฎีนิพนธ์แบ่งออกได้เป็น 6 กลุ่มและมีวิธีการดำเนินการ 3 วิธีการ ดังแสดงในตาราง 3 ดังต่อไปนี้

ตาราง 3 ลักษณะของผู้รับจ้างและลักษณะของวิธีการว่าจ้างทำคุชฎินิพนธ์

ลักษณะ	กลุ่ม/ประเด็น/รายละเอียด
ผู้รับจ้าง	กลุ่มที่ 1 นิติบุคคล ได้มีการจัดตั้งบริษัทขึ้นมาดำเนินการรับจ้างทำคุชฎินิพนธ์ โดยเป็นบริษัทรับทำวิจัยประเภทอื่นเพื่ออำพรางหรือเบี่ยงเบนความสนใจจากประชาชนทั่วไป
	กลุ่มที่ 2 บุคคลธรรมดา ซึ่งมีนักวิชาการบางกลุ่ม ทั้งที่เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยและนักวิจัยภายนอกมหาวิทยาลัยทำการรวมกลุ่มกันเพื่อรับจ้างทำคุชฎินิพนธ์โดยตรง
	กลุ่มที่ 3 อาจารย์มหาวิทยาลัยบางรายรับจ้างทำคุชฎินิพนธ์เป็นรายบุคคลโดยกระทำการเป็นการส่วนตัว
	กลุ่มที่ 4 อาจารย์ที่ปรึกษาบางรายรับจ้างทำคุชฎินิพนธ์โดยตรง โดยทำข้อตกลงกับนักศึกษาเป็นการส่วนตัว
	กลุ่มที่ 5 มหาวิทยาลัยมีนโยบายให้อาจารย์ที่ปรึกษาดำเนินการจัดทำคุชฎินิพนธ์แก่นักศึกษา โดยถือเป็นเงื่อนไขหนึ่งในการรับเข้าศึกษาตามนโยบาย “จ่ายครบจบแน่”
	กลุ่มที่ 6 มหาวิทยาลัยมีนโยบายให้คณาจารย์จัดทำคุชฎินิพนธ์ให้นักศึกษาโดยเลือกคุชฎินิพนธ์ที่ได้จัดทำไว้แล้วเมื่อได้จ่ายเงินครบตามอัตราที่กำหนดก็ให้สำเร็จการศึกษา
วิธีดำเนินการ	วิธีการที่ 1 ผู้รับจ้างเป็นผู้ดำเนินการโดยนักศึกษามีส่วนร่วม โดยกระทำในลักษณะการให้คำปรึกษาหรือรับทราบการดำเนินงาน เป็นการเลี่ยงกฎหมายโดยแสดงว่าเป็นการให้คำปรึกษา แต่ที่จริงแล้วผู้รับจ้างดำเนินการให้ทั้งหมด
	วิธีการที่ 2 ผู้รับจ้างดำเนินการเองตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ โดยนักศึกษาไม่มีส่วนเกี่ยวข้องใดๆ
	วิธีการที่ 3 ผู้รับจ้างจัดทำคุชฎินิพนธ์ไว้ให้นักศึกษาเลือกงานที่ได้ทำสำเร็จไว้แล้ว เพียงแต่มีการปรับปรุงให้เข้ากับเรื่องที่นักศึกษาต้องการแล้วชำระเงินตามราคาที่ตกลงกัน

จากตาราง 3 จะเห็นว่ากลุ่มผู้รับจ้างมีหลากหลาย มีทั้งที่เป็นนิติบุคคล กลุ่มบุคคลและรายบุคคล ส่วนวิธีการดำเนินการ สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 วิธีการ เนื่องจากการรับจ้างและการว่าจ้างให้ทำวิจัยเพื่อทำคุชฎินิพนธ์เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ในลำดับต่อไป จึงขอนำเสนอบทบัญญัติของกฎหมายและบทกำหนดโทษตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องตามลำดับ

กฎหมายและบทกำหนดโทษการรับจ้างและการว่าจ้างทำคุชฎินิพนธ์

แม้ว่าจะเป็นที่รับรู้กันโดยทั่วไปว่าการรับจ้างและการว่าจ้างทำวิจัยเพื่อทำคุชฎินิพนธ์เป็นสิ่งที่อยู่จริงและมีมาเป็นระยะเวลายาวนาน แต่ยังมีได้มีกฎหมายที่จะใช้ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยตรง จนในปี 2562 ได้มีการตราพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 2 พฤษภาคม 2562 (Government Gazette, 2019, Online) โดยมีบทบัญญัติ มาตรา 70 บัญญัติห้ามมิให้มีการกระทำความผิดว่า

“...มาตรา 70 เพื่อประโยชน์ในการรักษามาตรฐานการอุดมศึกษา หลักธรรมาภิบาล และความซื่อสัตย์สุจริตทางวิชาการ ห้ามมิให้ผู้ใด จ้าง วาน ใ้ให้ผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการเพื่อไปใช้ในการเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือเพื่อไปใช้ในการทำผลงานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขอตำแหน่งทางวิชาการหรือเสนอขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนวิทยฐานะหรือการให้ได้รับเงินเดือนหรือเงินอื่นในระดับที่สูงขึ้น ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ก็ตาม ห้ามมิให้ผู้ใดรับจ้างหรือรับดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เพื่อให้ผู้อื่นนำผลงานนั้นไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่เป็นการช่วยเหลือโดยสุจริตตามสมควร...”

บทบัญญัติดังกล่าวเป็นข้อห้ามทั้งการว่าจ้างและการรับจ้างทำวิจัยเพื่อทำดัชนีพันธอย่างชัดเจน ดังนั้น หากมีการกระทำผิด ผู้กระทำทั้งสองฝ่ายจะต้องได้รับโทษตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ สำหรับบทกำหนดโทษตามกฎหมาย มีบัญญัติไว้ในมาตรา 77 แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 (Government Gazette, 2019, online) ความว่า

“...มาตรา 77 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 70 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ...”

จะเห็นได้ว่าบทกำหนดโทษดังกล่าวข้างต้นมีทั้งโทษทางแพ่งและทางอาญา กล่าวคือมีทั้งปรับหรือจำคุก หรือทั้งจำทั้งปรับ นอกจากนี้มีโทษตามกฎหมายแล้ว ทั้งผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างยังอาจได้รับโทษทางวินัยอีกด้วย เช่น หากผู้รับจ้างเป็นอาจารย์หรือนักวิจัย นอกจากจะถูกดำเนินคดีตามกฎหมายแล้วหน่วยงานต้นสังกัดอาจใช้มาตรการทางวินัยถึงขั้นเลิกจ้าง คือปลดออก หรือไล่ออกได้ ส่วนผู้ว่าจ้างทางมหาวิทยาลัยอาจใช้มาตรการวินัย โดยการปรับ ให้เป็นสอบตกและไล่ออกจากการเป็นนักศึกษาได้

สรุป

บทความนี้ได้นำเสนอสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาเอกเพื่อสร้างนักวิจัยมืออาชีพ โดยมีดัชนีพันธเป็นเครื่องมือสำคัญ อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่ามีการรับจ้างและการว่าจ้างทำดัชนีพันธซึ่งไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาเอก ประกอบกับการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายมีโทษทั้งทางแพ่งและทางอาญา เพื่อขจัดปัญหาดังกล่าวจึงมีข้อเสนอแนะแก่ผู้เกี่ยวข้อง ดังตาราง 4

ตาราง 4 ข้อเสนอแนะแก่ผู้เกี่ยวข้อง

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	ข้อเสนอแนะ
ข้อเสนอแนะ สำหรับนักศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> ตระหนักถึงความสำคัญของวัตถุประสงค์ของการศึกษาระดับปริญญาเอก ซึ่งเป็นการสร้างนักวิจัยมืออาชีพ และเตรียมความพร้อมเพื่อเป็นนักวิจัยมืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษาปริญญาเอก ต้องใช้ทุกโอกาสที่มีเพื่อฝึกฝนการทำวิจัยในระหว่างการเรียนรายวิชา เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะออกภาคสนาม ทำวิจัยเพื่อทำดัชนีพันธ ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพัฒนาการในสาขาวิชาชีพของตน โดยเข้าร่วมในชุมชนนักวิจัยในสาขาวิชาที่ตนศึกษา จากวารสารวิชาการที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ ฝึกฝนทักษะการเขียน โดยการเขียนบทความจากการศึกษารายวิชาส่งตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่มีผู้ทรงคุณวุฒิ อ่านคัดกรองก่อนการตีพิมพ์ รักษาจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพนักวิจัยในสาขาวิชาชีพของตนอย่างเคร่งครัด ละเว้นการว่าจ้างผู้อื่นให้ทำงานวิจัยเพื่อทำดัชนีพันธให้แก่อน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ของคุชภักดิ์ของตนได้อย่างครบถ้วนและไม่กระทำการใดอันเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย พบและปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอและปฏิบัติต่ออาจารย์ที่ปรึกษาด้วยความเคารพนบอบตามวัฒนธรรมไทยหรือตามหลักทศกในพระพุทธศาสนาอย่างถูกต้อง
ข้อเสนอแนะ ต่ออาจารย์ที่ ปรึกษา	<ol style="list-style-type: none"> ปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ติดตามความก้าวหน้าและประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ปฏิบัติต่อนักศึกษาด้วยกษยมนรับนับถือและให้เกียรติ รวมทั้งให้ข้อชี้แนะและว่ากล่าวตักเตือนตามความจำเป็น รักษาพันธสัญญาของตนที่ให้ไว้แก่นักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนัดหมายเพื่อเข้าพบ การให้คำปรึกษา ต้องกระทำด้วยความเต็มใจและทุ่มเทอย่างเต็มที่ ปฏิบัติต่อนักศึกษาอย่างถูกต้องและครบถ้วนตามหลักทศกในพระพุทธศาสนา

ตาราง 4 (ต่อ)

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	ข้อเสนอแนะ
ข้อเสนอแนะ ต่ออาจารย์ผู้สอน ระดับปริญญาเอก	<ol style="list-style-type: none"> 1) ต้องศึกษาค้นคว้าพัฒนาการในสาขาวิชาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำความรู้ที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง 2) ศึกษาค้นคว้าพัฒนาการของระเบียบวิธีการวิจัยต่างๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนในวิชาที่รับผิดชอบ 3) ปรับการเรียนการสอนเป็นแบบการสอนวิจัย โดยผนวกการวิจัยหรือบูรณาการระเบียบวิธีการวิจัยเข้าไปในวิชาที่รับผิดชอบ
ข้อเสนอแนะ ต่อผู้บริหาร หลักสูตร	<ol style="list-style-type: none"> 1) ปรับปรุงหลักสูตรใหม่โดยเพิ่มวิชาการวิจัยทั้งรายวิชาและจำนวนหน่วยกิตให้เหมาะสม ครบตามลักษณะและประเภทของการวิจัย ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยแบบผสม 2) กำหนดให้อาจารย์ผู้สอนต้องสอดแทรกระเบียบวิธีการวิจัยในทุกวิชาที่มีการเรียนการสอน 3) จัดกิจกรรมเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาปริญญาเอกได้มีโอกาสลงมือทำการวิจัยในทุกโอกาสที่สามารถทำได้
ข้อเสนอแนะ ต่อผู้บริหาร	<ol style="list-style-type: none"> 1) กำหนดให้อาจารย์ผู้สอนระดับปริญญาเอก ต้องมีผลงานวิชาการตีพิมพ์ตามข้อกำหนดของมหาวิทยาลัยและทางราชการ 2) กำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาต้องมีผลงานทางวิชาการตีพิมพ์ตามข้อกำหนดของมหาวิทยาลัยและของทางราชการ 3) กำหนดให้กรรมการผู้สอบทั้งข้อเสนอคุณวุฒิ และการสอบปกป้องคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติตามที่มหาวิทยาลัยและทางราชการกำหนด 4) การรับนักศึกษา ควรรับเฉพาะผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนทั้งทางด้านการศึกษาด้านภาษาอังกฤษ 5) ใช้มาตรการวินัยกับผู้ประพฤติผิดอย่างเคร่งครัด รวมทั้งอาจารย์และนักศึกษา
ข้อเสนอแนะใน การบังคับใช้ กฎหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้บริหารการศึกษาต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยดำเนินคดีกับผู้ประพฤติผิดอย่างเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ 2) ผู้รับผิดชอบในกระบวนการยุติธรรม ต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด เพื่อไม่ให้เกิดการกระทำผิดที่เป็นเยี่ยงอย่างต่อไป 3) สังคมควรมีการคว่ำบาตรผู้ที่รับจ้างและว่าจ้างให้ทำคุณวุฒิ เพื่อให้ไม่ให้เป็นเยี่ยงอย่างต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- DiscoverPhds. (2021). *What is an MPhil? - A Complete Guide*. Retrieved April 15, 2021, from <https://www.discoverphds.com/advice/doctorates/what-is-an-mphil>
- Gawusu, S. (2019). *The PhD student's dilemma*. Retrieved April 15, 2021, from <https://www.nature.com/articles/d41586-019-03881-x>
- Government Gazette. (2015). *Ministry of Education Post Graduate Program Standard Criteria B. E. 2558*. Retrieved September 9, 2021, from http://www.mua.go.th/users/bhes/front_home/criterion58/criterion%20_m58.PDF (In Thai)
- Government Gazette. (2019). *Higher Education Act B. E. 2562*. Retrieved April 10, 2021, from http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2562/A/057/T_0054.PDF (In Thai)
- Hall, S. (2019). *The History of the Doctoral Degree*. Retrieved April 12, 2021, from <https://www.theclassroom.com/history-phd-degree-5257288.html>
- Jiaraphan, W., Wongpanyathawom, S., & Pantasen, A. (2020). Manpower Requirement for Doctoral Graduates in Thailand. *Journal of Administrative and Management Innovation*, 8(3), 1-13. (In Thai)

- Joungtrakul, J. (2010). *Qualitative Research: A Tool for Knowledge Creation for National Development*. Bangkok : Business Law Center International Company Limited. (In Thai)
- Joungtrakul, J., Sakonkai, W., Na-nan, K., & Sanamthong, E. (2019). *Research Teaching in a Business Doctoral Program to Produce Professional Researchers in Thailand*. Retrieved April 10, 2021, from http://www.research.ksu.ac.th/manage/upload_file/162ZmRl06Oo20190905020306.pdf (In Thai)
- Kowarski, I. (2019). *How Long Does It Take to Get a Ph.D. Degree?*. Retrieved April 15, 2021, from <https://www.usnews.com/education/best-graduate-schools/articles/2019-08-12/how-long-does-it-take-to-get-a-phd-degree-and-should-you-get-one>
- Marche, S. (2012). *Is six years long enough to complete a PhD?: The continuing debate over the PhD time limit*. Retrieved April 15, 2021, from <https://www.universityaffairs.ca/career-advice/career-advice-article/is-six-years-long-enough-to-complete-a-phd/>
- Mattmight. (n.d.). *10 reasons Ph.D. students fail*. Retrieved April 15, 2021, from <https://matt.might.net/articles/ways-to-fail-a-phd>
- Member No. 705659. (2013). *What do you think about Master degree by paid thesis?*. Retrieved April 12, 2021, from <https://pantip.com/topic/30106640> (In Thai)
- Park, C. (2007). *Redefining the Doctorate: Discussion Paper*. York : The Higher Education Academy.
- Phillips, E., & Pugh, D. (1994). *How To Get a PhD* (2nd ed.). Buckingham : Open University Press.
- Robinson, L., & Kanowski, P. (2008). PhD by Publication: A Student's Perspective. *Journal of Research Practice*, 4(2), 1-20.
- Sibplang, P. (2020). *Why People Pay for Writing Thesis*. Retrieved April 12, 2021, from <https://thematter.co/social/why-people-pay-for-writingthesis/123655> (In Thai)
- Soipetkasem, C. (2004). *Pathway of Sages...Doctor of Philosophy*. Retrieved April 10, 2021, from <http://www.edu.tsu.ac.th/major/Eva/files/journal/chailikit11072011.pdf> (In Thai)
- Soipetkasem, C. (2015). Pathway of Sages...Doctor of Philosophy. *Hatyai Journal*, 13(2), 91-102. (In Thai)
- Sverdlik, A., Hall, N. C., McAlpine, L., & Hubbard, K. (2018). The PhD Experience: A Review of the Factors Influencing Doctoral Students' Completion, Achievement, and Well-Being. *International Journal of Doctoral Studies*, 13(2018), 361-388.
- University of California Berkley. (2021). *Difference between academic and professional doctorate degrees*. Retrieved April 14, 2021, from <https://opa.berkeley.edu/difference-between-academic-and-professional-doctorate-degrees>
- van Rooij, E., Fokkens-Bruinsma, M., & Jansen, E. (2019). Factors that influence PhD candidates' success: the importance of PhD project characteristics. *Studies in Continuing Education*, 43(43), 48-68. DOI: 10.1080/0158037X.2019.1652158.
- Walden University. (2021). *What's the Difference Between a PhD and a Professional Doctoral Degree?*. Retrieved April 14, 2021, from <https://www.waldenu.edu/online-doctoral-programs/resource/what-is-the-difference-between-a-phd-and-a-professional-doctoral-degree>
- Young, S. N., Vanwyte, W. R., Schafer, M. A., Robertson, T. A., & Poore, A. V. (2019). Factors Affecting PhD Student Success. *International Journal of Exercise Science*, 12(1), 34-45.